

Fatih Akın: Ermeniler bu yüzleşmeyi bir Türk yönetmenden bekliyordu

Posted on 02/09/2014

ARİS NALCI

100 yıllık bir kesik...

Fatih Akın'ın Ermeni soykırımını anlatan filmi "The Cut - Kesik" Venedik Film Festivali'nde dünya prömiyerini gerçekleştirdi.

Sinema eleştirmenleri filmi tam anlamıyla kesip biçti diyebiliriz.

Eleştiriler dağ gibi.

Beğenenler de bir o kadar çok.

Ben filmi bir gazeteci olarak değil bir Ermeni olarak izledim.

Size de tavsiyem tüm önyargılarınızdan soyunun,

Evet, biliyorum Ermeniler kendi acılarını anlatacak bir film bekliyor,

Ama bu kadar büyük bir acı, 100 yıllık inkar, bir filme sığmaz.

Sığsaydı ancak bu kadar olurdu...

O yüzden soyunun önyargılarınızdandır.

Maskelerinizi ve kişiliklerinizi (kimliklerinizi değil) bırakın bir kenara...

En çıplak halinizle izleyin bu filmi...

Zihninizin içinde, yaşadığımız sistemlerin bize dayattığı önyargılar olmadığı zaman ne kadar çıplak olabileceğinizi farkındayım...

Herkesin içinizi görmesi çok korkutucu olabilir.

Olsun, birbirimizin korkularını görelim.

Önünde kendinizi çıplak hissettiklerinizle izleyin hayatlarımızın kesiğini.

Türklerin ve Ermenilerin 100 yıldır kapanmayan 'kesiği'ni...

Venedik'teki basın toplantısından

Filmin Ermeni senaristi 1936, İran doğumlu Martin Mardik şunları söylüyordu:

“Filmde karşınıza çıkacak tüm hikâyeler belki aynı insanın başına gelmemiş olabilir, ama bu hikâyelerin yaşanmamış olduğu anlamına gelmiyor”

Ermenilerin jön aktörü diyebileceğimiz Simon Apkarian: “Bu Ermenilerin uzun süredir beklediği film” dedi.

Fatih Akın ile yaptığım söyleşi sırasında da Akın, Apkarian'ın dediklerine şunları ekledi:

“Simon’un dediği aslında Ermenilerin bu yüzleşmeyi bir Türk yönetmenden beklediğiydi...
Bu filmi Türkler izlesin diye yaptım.”

Ben ağlarken gülen festival izleyicileri

Uluslararası sinema eleştirisi sitelerinde, filmin ilk günkü gösteriminin hemen ardından birçok eleştiri geldi. Filmin Fatih Akın’ın ‘felaket’i olarak yorumlayanlar da dahil...

31 Ağustos akşam 20:00 gösterimi;

Salon dolu.

En az 2000 kişiyiz.

Filmin ana karakteri Nazaret Manoogian, bir bıçak bileyici.

Mardin’de başlayan soykırım öyküsü, kızlarının peşinden Ortadoğu’da hala katliamların ve göçlerin sürdüğü çöllerden, Avrupa’ya oradan Küba’ya oradan da Kuzey Amerika’ya kadar uzanıyor.

Manoogian’ın boğazı kesildikten sonra sesini kaybetmesi ile Ermenilerin 100 yıllık sessiz çığlığını adeta elle tutulur, gözle görülür hale geliyor.

Manoogian’ın bu uzun yolculukta, Küba’da bir Ermeni’den kızlarının ABD’ye taşındığını öğrendiğindeki yüz hali ve içinde büyüyen çaresizliği benim içimde ‘kaybolmuşluk’ ve ‘çaresizlik’ uyandırırken, Avrupalı olduğunu anladığım (millet ismi vermeyeyim) bir kısım eleştirmeni güldürüyordu.

“Bu kadar da olmaz” diyorlardı tahminen içlerinden.

Ama olurdu.

1915 yaşanmışlıklarına ne kadar uzak olduklarını anlatıyor bu bana.

Bana hakaret geldi bir an o sahneyi görüp de gülmek.

Ama onlara gelmedi...

Aramızdaki fark bu.

Bazı Ermeniler belgesel tadında büyük bir kısmı ise kendi atalarından öyküler görecektir filmde. Neredeyse her hikayenin bir yansımasını görecekler.

Kimisi "Neden Ermenice konuşmuyor bu insanlar?" diyecek.

Kimisi "Ortadoğuda biz öyle mi sarılırız insanlara?" diyerek Avrupalılaştıracak belki duyguları.

Ama asıl dert o değil.

Fatih Akın diyordu ki röportajımızda: "Türkiye'de birçok insan hala neler olduğunu bilmiyor... Ortadoğu'daki katliamlar devam ediyor çünkü 100 yıl önceki acıları yeteri kadar yansıtmadık"

Bir hafta önce görüştüğüm ABD'li Ermeni bestseller yazarı Chris Bohjalian'ın sözlerini hatırlıyorum: "Kuzey Amerika'da insanların önüne haritayı koyun, size Suriye'nin, Bağdat'ın yerini tam tarif edecek insan çok azdır"

İşte bu yüzden biz-bize kapatacağımız kesiklerimizi.

Filmdeki gibi: Celladın seni öldüremeyip, geri dönüp kurtaracak ve ardından, vücudunda açtığı yarayı işeyerek tedavi etmek zorunda kalacak.

Bizim ilacımız yine bizleriz.

Zihinsel ve önyargısal çıplaklık sağlandığında zaten Daisporalı Ermeniler de kendisini 'üçüncü ülkedeki lobi' olarak değil de memleketin sizinle birlikte eş-sahibi olacak görecektir.

Başta da dediğim gibi çıplak girin bu filme gittiğinizde içeri.

Türk iseniz yanınıza bir Ermeni arkadaşınızı...

Ermeni iseniz yanınıza bir Türk arkadaşınızı alın...

Ama çıplak girin...

Siz anladınız...

NOT: Yazıyı yazdıktan sonra fark ettim. Bu yazı duygusal bir film izlenimi. Filmle ilgili çok da didaktik bilgiler içermiyor. Ama öyle bir kaygıyla okuyanlar için şöyle manşetlerle gidereyim açığı:

Film büyük ihtimalle Ortadoğu ve ABD Ermenileri tarafından sevilebilecek ama Türkiyeliler kendilerini biraz dışarıda hissedebilir.

Filmde Ermeniler İngilizce konuşuyor çünkü: Fatih Akın diyor ki; "Diyalogları kontrol edebilmek istedim"

Fatih Akın tehditlerle ilgili diyor ki: "Bu filmi çalışmaya 7 yıl önce başladım ve böyle şeylere

hazırlıklıyım”

Yine Akın'dan: “Hrant, bana cesaret verdi, bu konuyla ilgili zihnimi açtı”

Kaynak: t24.com.tr